

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

Субота, 17 жовтня 1981 року

№ 125 (3009)

Ціна
2 коп.

Важливі
завдання
молодіжної
преси

Питанням дальшого під-
вищення якості ідейно-по-
літичного, трудового і мо-
рального виховання підрос-
таючого покоління у світлі
рішень XXVI з'їзду КПРС і
XXVI з'їзду Компартії Ук-
раїни був присвячений рес-
публіканський семінар-на-
рада журналістів молодіж-
них видань, телебачення і
радіо, який відбувся 14—15
жовтня в Києві.

Його відкрив другий сек-
ретар ЦК ЛКСМУ Б. В.
СОЛДАТЕНКО. З доповідя-
ми виступили секретар ЦК
ЛКСМУ В. С. Плохий, секре-
тар правління Спілки жур-
налістів УРСР, редактор
«РОБІТНИЧОЇ ГАЗЕТИ»
В. Я. СТАДНИЧЕНКО.

Учасники семінару-нара-
ди обмінялися досвідом
роботи, намітили заходи по
дальшому вдосконаленню
виховання молоді за допо-
могою загобів масової ін-
формації.

На семінарі-наradі висту-
пив заступник завідувачого
відділом пропаганди і агіта-
ції ЦК Компартії України
В. Ф. ВОЗІАНОВ.

[РАТАУ].

РІШЕННЯ
XXVI З'їзду
КПРС
З ЖИТТЯ

П'ятирічка:
рік перший

ВИПЕРЕДЖАЮЧИ
ЧАС

Комсомольсько-моло-
діжний колектив плавиль-
ників Миколи Дмитровича
Петрова з цеху № 8 добре
знають на Світловодсько-
му заводі чистих металів.
Недавно він достроково
завершив виробничий план
першого року п'ятирічки.
Цьому сприяло професійне
вміння молодих робітни-
ків, продумана організа-
ція праці кожного члена
бригади. Багато з них уже
рано поргуювало про викона-
ння особистих річних зо-
бов'язань. Групомерс
Віктор Прокопів, комсо-
мольці Іван Киянич,
Олександр Артеменко, мо-
лодий комуніст Сергій Да-
цюк щиро трудяться в ра-
хунок 1982 року.

І. КОСЕНКО,
секретар комітету
комсомолу Світловод-
ського заводу чистих
металів.

ЧАС, УПЕРЕД!

СЛОВА

ДОТРИМАЛИ

Комсомольсько-моло-
діжна бригада імені 60-
річчя ВЛКСМ (керівник
Микола Лозинський, груп-
комсорг Олександр Мутє-
ський) з ремонтно-механі-
чного цеху Побузького ні-
келевого заводу дала сло-
во п'ятирічці виконати за
чотири роки, а плани пер-
шого року — до Дня Кон-
ституції. Комсомольці під-
раховували, що для вико-
нання взятих соціалістич-
них зобов'язань треба по-
зичити виконувати завдан-
ня на 125—130 процентів.

Сьогодні колектив з гор-
дістю рапортує про достро-

кове виконання річної
програми. На трудовому
календарі бригади уже сі-
чень 1982 року.

Діюче соціалістичне
змагання, що триває між
комсомольсько-молодіж-
ним колективом та брига-
дою комуніста В. В. Пили-
ковського з цього ж цеху,
дало змогу впровадити у
виробництво ряд цінних
раціоналізаторських пропо-
зицій, спрямованих на під-
вищення продуктивності
праці, економії металу,
сировини, паливно-енерге-
тичних ресурсів. Річний
економічний ефект від
впровадження у вироб-
ництво нових стандартів
близько трьох тисяч кар-
бованців.

О. РІЗНИЧЕНКО,
Голованівський район.

ТВАРИННИЦТВО — УДАРНИЙ ФРОНТ

Успіш-
но працює т-
доярки в с-
святій в с-
радою с п у
Другого іме-
ні Петровсь-
кого цукро-
комбінату у
Олександр
Давидович
району
Свєдкія Кра-
венко та
Ярослав а
Прядко. Що-
добовий на-
дій у їхніх
групах корів
становить 10
— 11 мілігра-
мів молока.
На зміну:
С. КРАВ-
ЧЕНКО і
Я. ПРЯДКО.
Фото А. БА-
БИЧА.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

ХЛІБОМ ЄДИНИМ

Мабуть, ніхто точно не
скаже, скільки існує на сві-
ті виробів із хліба. І профе-
сія пекаря одна з найдрев-
ніших і почесних. Ми має-
мо пряме відношення до
хліборобів, бо хліб виробля-
ємо в прямому розумінні
цього слова.

На хлібзаводі № 2 Кіро-
воградського виробничого
об'єднання хлібопекарської
промисловості трудяться 51
комсомолець. Працюють во-
ни пекарями, кондитерами,
майстрами, інженерами.
Об'єднує їх одне прагнення
— щоб на столі кировоград-
ців часом з'являвся сві-
жий хліб. Це не легка спра-
ва, адже щодня три заводи
об'єднання виробляють по
100—110 тонн хлібобуло-

тунку вагою 1560 грамів ми-
налагодили виробництво йо-
го вагою 0,8 кілограма. Це
дасть змогу зменшити кіль-
кість відходів.
Смачний, рум'яний хліб
вишкілюють наші пекарі ко-
мсомолки Тетяна Райман і Те-
тяна Ковтун. Для ласунів
старіються кондитери Світ-
лана Громко і Людмила Ка-
расюк. До речі, виробничні
кондитерського цеху не-
замовно порадують нас по-
новими десертами «Ароматний»
і «Здоров'я», вони вже ос-
воїли і технологію виготов-
лення нових сортів «Біла
акація» та «Бердєський».
Всі комсомольці освоили по

два-три суміжні професії,
і в разі необхідності можуть
замінити один одного.

У переддень професійного
свята працівників харчової
промисловості хочеться ска-
зати добре слово про пека-
рів Любу Палченко, Любу
Милу Тертишну, Любу Ко-
заченко, контролера Людми-
лу Юрченко, слюсаря Олек-
сандра Телюка, якого зане-
сено на Дошку пошани ви-
робничого об'єднання. Вони
працюють на різних хліб-
заводах, але роблять одну
справу — випікають для жи-
телів міста достаток запаш-
ного хліба.

Л. ПАНТЕЛЄВА,
старший інженер-техно-
лог хлібзаводу № 2.
м. Кіровоград.

Ульяновський район:

ІМ'Я СВОЄ ЗВЕЛИЧ

Іхали ми в Лозувате на
світланку.
На польовому стаї
тракторної бригади нас
зустрів молодий механіза-
тор Іван Настасієнко. Ком-
сомолец показав нам
свою жатку, ретельно по-
лагоджену, відрегульова-
ну.

— Подивіться, як гарно
тепер у полі, — сказав за-
хоплено. — Не степ, а пи-
санка. Особливо вранці.
Молодий хлібороб за-
хоплюється світловим
степом. Бо тут його любля,
тут його доля. І він не
може зрадити цій красі,
серед якої стає кращим і
сам, де звеличується його
ім'я.

Згадує цей випадок на-
вчисто. Бо коли під час
обжинків у колгоспі імені
Фрунзе Івану Настасієнку
вручали нагороду як кри-
шчому жінцю (він сівся
ранні зернові на 462 гек-
тарах), то бували механіза-
тори знову загоспомили
про високу культуру зем-
леробства. Микола Сає-
вич Козішкурт так і ска-
зав:

— Не було у нас байдуж-
них під час засіву і годі,
коли прокладали борозни.
Всі ми рано спішили в по-
ле і пізно повертались до-
дому. Один одному допо-
магали, один в одного
вчилися.

Один у одного вчи-
лись... Я згадує ці слова,
коли заходить мова про
підвищення майстерності
механізаторів у комсо-
мольсько-молодіжній
бригаді колгоспу імені
Ульянова, де бригадиром
Анатолій Харкавий. Тут
лише нинішнього року
кожен третій член колек-
тиву склав залік на вищий
розряд, здобув суміжну
спеціальність. Чимала за-
слуга у цьому наставників
молоді. Один із них —
І. П. Олійник — механіза-
тор широкого профілю.
Це він кілька років тому
запропонував:

— Хай кожен ветеран
підготує собі зміну.
Його підтримав А. В.
Ульянов, котрий хоч і на
пенсії, завжди приходить
на виручку молодим —
коли треба ремонтувати
механізми, коли почина-
ються жнива. І синові сво-
єму, колгоспному шофе-
рові Петру Ульянову, на-
казав: раз залишився пра-
цювати в селі, вивчи всі
машини, що є в господар-
стві.

І син вчиться.

Жнива, заготовля кормів,
збирання цукрових буря-
ків, оранка на зяб — на-
них треба працювати
швидко і якісно. Це під-
силу лише дружньому ко-
лективу. Тому на період
цих робіт ми згуртуємо
молодіжні збиральні заго-
ни, бригади, ланки, екіпа-
жі. Цього року жинувало
166 таких колективів, ко-
ми заготовляли 49 удар-
них загонів, на плантації
цукрових буряків вийшло
їх понад 120. Керівниками
цих колективів комітети
комсомолу рекомендува-
ли найбільш ініціативних

комсомольців, які добре
знають техніку, вміння
працювати з людьми. В
колгоспі імені Ульянова,
наприклад, відзначились
ланки Анатолія Пустові-
та Миколи Бердєського.
Одними з перших закінчи-
ли збирання цукристих
мслоді механізатори ко-
лгоспу імені Шевченка. З
ними в цю гарячу пору
був заступник голоси ко-
лгоспу по роботі з мовод-
дою молодий комуніст
Олександр Берський.

Почалися зати і вибори
в комсомольський органі-
зації. Ми знову намага-
лись наблизитись до роз-
в'язання проблеми: як до-
бритися, щоб ватажками
молоді були спеціалісти
сільськогосподарства,
юнаки та дівчата, котрі
вже мають певний досвід
організаторської роботи.
В колгоспі «Росія» снажи-
мо, комсомольську орга-
нізацію очолює Петро
Бригадир — агрохімік гос-
подарства, студент-заоч-
ник Уманського сільсько-
господарського інституту.
В колгоспі імені Шорса
комсомольську групу
тракторної бригади дору-
чили Борисові Кисілю, мо-
лодом інженерові. Серед
комсомольських ватажків
чи не найбільш авторитет-
не ім'я Олега Бурлаки з
колгоспу імені Горького.
Під час жнив він, агро-
ном, сіє за штурвал ком-
байна, а незвичні сіє зер-
нові.

Тепер з трибуни комсо-
мольських зборів наші ак-
тивісти порушують іншу
проблему. Вчорашні ви-
пускники загальноосвітніх
шкіл за комсомольськими
путівками частіше йдуть
у механізаторські колек-
тиви. На тваринницькі фер-
ми — рідше. Нині тут тро-
хи більше сотні юнаків та
дівчат. Значить, комітети
комсомолу багато недо-
працювали. Тож ми знову
маємо надію на своїх ак-
тивістів. Треба, щоб МТФ
очолюли молоді спеціалі-
сти, треба щоб кожен до-
свідчений тваринник за-
просив у свій колектив
новачка і вчив його На-
дія, повторюю, на авторитет-
них людей, котрих ви-
ховав комсомол. Краща
молода доярка Ульяновсь-
кого буськоградгоспу де-
путат Верховної Ради
УРСР Людмила Вальчук
давно пододала тритисяч-
ний рубль надбав. Вона —
лідер соціалістичного зма-
гання тваринників району.
І колектив ферми, де во-
на працює, йде попереду.
А лідера треба поборити
ще тоді, коли він у «серед-
няках», ще тоді, коли його
ім'я не з'явилося на сто-
рінках газет, у списках
передовиків.

Отож я підкреслюю: та-
лансєиті люди — це ті,
хто любить працю свою
справу. А таких треба ш-
укати, треба виховувати їх.
І вони звеличать село
ім'я.

Л. СОЛТИК,
перший секретар
Ульяновського рай-
оному комсомолу.

Ті, хто відзначився в соціалістичному змаганні на честь XXVI з'їзду КПРС, сфотографувались біля прапора районної комсомольської організації. Серед них і групкомсорг автогосподарства колгоспу «Росія» Олег ЧИРКА.

УЛЬЯНОВСЬКИЙ РАЙОН:

ІМ'Я СВОЄ ЗВЕЛИЧ

Він не чекає нагадування, а щодня йде до секретаря парткому колгоспу імені Шевченка Володимира Івановича Крижановського, щоб порадитись, як йому краще зорієнтуватись, йде з конкретними пропозиціями, діловими, обміркованими наперед. Олександр Барський переконаний, якщо зацікавити кожного, остеронь важливої справи не залишиться ніхто.

Ось він стоїть у гурті хлопців, котрі зібрались за більйрдним столом. А з ними ветеран спорту Никодим Кирилович Мельник Барський запитує його:

— Як вам вдалося вивести нашу футбольну команду в число кращих сільських колективів на Україні? З чого ви починали?

— Та це було вже років двадцять п'ять тому. Здається, зібрались на пастирі, розчистили його. А потім принесли кілька деревин і зробили ворота. М'яч купили за власні гроші. А коли виграли кубок районної газети, то голова колгоспу зауважив: «О, хлопці, тепер треба набиратись солідності». І правління виділило нам трактора, будівельні матеріали, гроші на бутси, майки, інвентар для спортивної кімнати. Ми тренувались і перемогли найсильнішу сільську команду Криму...

— А тепер, — Барський забрав у свого сусіда кий, — у нас стадіон трошки гірший від того, на якому ми були чемпіонами. Є пропозиція припинити більйрдні ігри і вийти на майдан з лопатами. Петро Климович Солтик, учитель фізкультури, введе усіх старшокласників.

І хлопці працювали біля нової школи кожного вихідного дня. Розминка перед поєдинками гандболістів і волейболістів — на майданчику, де запланували обладнати плац для майбутніх значківців ГПО.

Збирались разом провести відкритий турнір на приз першого голови колгоспу орденосця І. Г. Драчука. Майданчики вже готові. Але Барський запропонував своїм друзям:

— Треба, щоб тут усе було гарно: обладнати трибуни, розмістити транспаранти, лозунги, — це теж наше діло...

Наближалось свято Перемоги. Комсомольський ватажок знову до секретаря парткому:

— Команда майбутніх воїнів готова показати свою майстерність перед ветеранами — сам тренував їх, сам перевіряв. Нам потрібні деревця — хочемо посадити їх біля пам'ятника воїнам-визво-

лени по роботі з молоддю одним із перших виїшов у степ на заготівлю кормів. З ним навіть уночі працював голова місцевого профспілки Василь Митрофанович Скоробага. А з ними — механізатори, будівельники, працівники сільради, вчителі місцевої школи, тваринники. Ніхто в селі не залишався остеронь важливої

кажуть: голова колгоспу уже був тут, розмовляв з людьми, допомагав і вимагав. «Коли тільки спить цей наш новий голова? Себе не шкодує й іншим не дає охолонути, збайдужіти, працювати так-сяк...»

Тому Барський теж прокидався до сходу сонця. А увечері, дивись, загляне на стадіон. І до сього по-

єму рахунку 5800 центнерів перевезених вантажів, механізаторам Дмитру Животовському і Павлу Ратушенку за те, що зібрали цукристі більш як на 100 гектарах. І про кращих орачів Леоніда Кривацького та Миколу Онуфрієва не забув — вони прокладають останні борозни на закріплених ділянках.

ДО ПОРТРЕТА ВАТАЖКА МОЛОДІ

Формула розуміння,

яку вибрав Олександр Барський, проста: «Не забути, що тобі самому багато не зробити. Сила — в колективній думці і дії».

телям, біля меморіалу воїнам-односельчанам.

— Все вже сплановано, — зрадів Володимир Іванович. — Будемо закладати сквер Слави, алею Героїв. Так я оце думаю: кому поїхати в лісництво?

— Поїду я. З хлопцями. А потім про це треба сказати в бригаді механізаторів, у будинку тваринників. Гадаю, дерева пам'яті неодмінно заховуть посадити разом з нами і ветеранами. Без них же не буде свята...

Він дуже бентежився: на загальних зборах господарства йшлося про порушення трудової дисципліни деякими колгоспниками. Бувало ж, що зволікалось збирання цукрових буряків, соняшнику, в полі залишалась незаскорожана соломка, незасилосована гичка і кукурудзяне бодилля. Чи не назвуть ім'я когось із комсомольців? Не назвали.

Він прислуховувався до голови колгоспу Анатолія Михайловича Трибуцького: як керівник господарства, як комуніст, він принципово і суворо вимагав, як комуніст, він доводив його до кінця, а тоді вже відпочинок. Отож і Барський ставить завдання перед кожним співчачином:

— Чули: поки сонячні дні і ще не задощило, треба часом попрацювати і після змін.

І заступник голови кол-

справи. Вночі працювали, у вихідні дні. І Олександр радів, що комсомольці не підвели його і вийшли всі в поле, косили грави, сушили сіно, складали його в стійки, возили до ферм. Більше 50 тисяч центнерів кормів для громадської худоби заготовили юнаки і дівчата разом зі старшими товаришами.

Підбивали підсумки роботи. Кращий молодій доярці колгоспу Катерині Грабчак Барський нагадував:

— Ти якось говорила про бережливе використання кормів. Треба цю ініціативу розвинути. Є у нас сіно, є кукурудзяний силос, бурякова гичка. А як їх економно витратити? Звичайно, перше слово скажуть наші спеціалісти. Але кінцевий результат залежить від нас. То поговорі на фермі з кормовозами, доярками.

Секретар парткому йшов у відпустку. Його обов'язки тимчасово виконував Олександр Барський.

Він знову поспішав до людей — до комбайнерів і жатківців, на токи і тваринницькі ферми. Треба було підвищити дієвість соціалістичного змагання серед окремих виробничників і цілих підрозділів. Йому здавалось, що він не справиться з дорученням, не встигне просто. Але як же встигав Анатолій Михайлович? Куди не прийде Олександр, йому

мічника, громадського інструктора по спорту Миколи Рябоконя:

— Невже припинили тренування?

— Вся команда не зібралась. То ми окремо — по п'ять, по сім.

Олександр заочно брав у руки гирі, трохи «грався» ними. На кілька хвилин заходив у бібліотеку, не забував поцікавитись, що читають комсомольці. І знову в поле.

Позвернувся з відпустки В. І. Крижановський. А Олександр за звичкою знову ще вдосвіта з'явився в колгоспному гаражі: як там Леонід Кривий, чи справна його машина? Іде ж на рекорд, то може чимось допомогти.

А на буряковій площі щодня біля агрегату Пазла Ратушенка: вже тиждень працює механізатор, часом і дві норми за світловий день виконує. Барський спішить до Скоробага:

— Від профспілки повинна бути нагорода. Люди все зробили для того, щоб уже в першій половині жовтня закінчити збирання цукристих.

Молодих механізаторів відзначили. Їм оголосив подяки голова колгоспу А. М. Трибуцький, В. М. Скоробага вручив грошові премії за рекорди, за старання.

А Барський готував лист подяку шоферу Леоніду Кризову, який мав на сво-

Листопад 1979 року. Молоді буряководи району направили рапорт в обком ЛКСМУ про те, що вони на 2434 гектарах виростили 73020 тонн соловодких коренів. Кращих показників домоглися комсомольсько-молодіжні екіпажі Валентина Ястремського, Григорія Чорнобая, Олександра Гордуса із колгоспу імені Фрунзе.

Делегати XXVII районної комсомольської конференції рапортували: 1212 старшокласників шкіл району під час літніх канікул працювали на полях і фермах. Вони виконали робіт на 40 тисяч карбованців.

Серпень 1980 року. Молодий комбайнер колгоспу «Родина» з площі 326 гектарів на-молотив 9415 центне-

рів зерна. Серед водів кращим визнано екіпаж Василя Криво-го із райсільгосптехніки, який перевіз 1150 тонн зернових.

Серпень 1981 року. Молодий дояр з колгоспу імені Леніна Віктор Цуркан надов по 3 тисячі кілограмів молока від кожної корови і зобов'язався до кінця року перевершити чотиритисячний рубіж.

Сьогодні на обласній

повірці —

Ульяновська

районна

комсомольська

організація

Де живуть чемпіони

І школи під час обласних спартакіадних турнірів, на фіналах з багатоборства ГПО мої колеги скаржаться:

— Добре кіровоградцям чи олександрійцям — у них є досвідчені тренери, тож можуть підготувати сильну команду. А в нас...

Не згоджуюсь. За фізичне виховання молоді відповідають не тільки працівники спорткомітету, штатні тренери, вчителі фізкультури. Це справа і комсомольського активу.

Жодне спортивне свято у нашому районі не проходить без участі комітетів комсомолу. Влаштуємо змагання з багатоборства ГПО — команди згуртовують інструктори по спорту разом із комсомольцями. Будемо спортивні майданчики — ініціатори тут передусім ватажки комсомольських осередків.

Більше 8 тисяч юнаків і дівчат взяли цього року участь у змаганнях, що пройшли в колективах фізкультури, понад 2500 — в районних спартакіадах турнірах. Комітетам комсомолу ми вдячні за те, що вони допомогли нам організувати змагання на призи героїв-земляків. У селі Грушіві, наприклад, щороку проводиться турнір гандболістів на приз першого голови колгоспу І. Г. Драчука, у Лозуватому — поєдинки допризовників на приз пам'яті Героя Радянського Союзу Архипа Маніти, у Вільховому — на кубок Григорія Рогозинського, більшовика, котрий встановлював Радянську владу на селі. Такі турніри най-більш масові. На них і відкриваємо майбутніх чемпіонів.

М. РУДЧЕНКО, голова райради ДСТ «Колос».

М. ВІНЦЕВИЙ, Колгосп імені Шевченка.

ВЛІТКУ 1973 року вертоліт «МН-4», яким управляли офіцери запасу В. С. Хомичикін і В. А. Карнов, повертався з табору геологів на базу, що в Якутській АРСР. Пропливало хаотичне нагромадження гірських хребтів. Картина для пілотів звична. Раптом один із льотчиків вигукнув:

— Там щось виблискує! Вертоліт знизився. Пілоти зрозуміли — це було місце якоїсь авіаційної катастрофи. А потім, після посадки, серед безладно розкиданих металевих уламків Володимир Карнов помітив орден Червоної Зірки за номером 11463. Це була єдина знахідка, яка могла допомогти розгадати таємницю давньої катастрофи.

У пошук включилися краєзнавці, червоні спідпирти, журналіст із Якутська Д. С. Бубякін. Незабаром вияснилося, що знайдені уламки — залишки літака «Бойнг-20» з бортовим номером 253721, що зазнав катастрофи 6 червня 1943 року. До складу екіпажу входили старший лейтенант І. Л. Гроздненський, лейтенант О. А. Михайлюк і старший стрілець-радист І. Р. Сурапов...

ШТУРМАН авіаескадрильї Олександр Артемович Михайлюк родом зі Знам'янки. Після виховувався в дружині працівників сільськогосподарського підприємства. Закінчивши сім класів першій середньої школи № 2, він вступає до Миколаївського залізничного технікуму, аби продовжити трудову династію.

У Знам'янці мешкає сестра О. А. Михайлюка Ніна Артемівна Стремідловська. Вона згадує: — Одержавши диплом

техніка-механіка, Саша вивіз поїзди. А згодом написав нам, що вступає до авіаційного училища в м. Єйську. Якими ми були гордими і щасливими, коли брат приїздив у відпустку. Залюбки водили нас до лісу, щодня проводив молодих до школи, чуйним був, веселим. Таким і залишився в нашій пам'яті.

За штурвалом військового літака Олександр Михайлюк у 1939 році бере участь у визволенні Західної України і Західної

і маленьким Валериком брат гостював у батьківському домі. Досі пам'ятаю, як ми проводили Сашу на Знам'янському залізничному вокзалі. Я не могла стримати сліз. Так ми більше його і не бачили.

Перед війною О. А. Михайлюк з відзнакою закінчує одну з кращих шкіл штурманів ВПС. З перших днів Великої Вітчизняної за штурвалом бойової машини. На початку 1942 року Михайлюк всту-

пан-Оймякон-Якутськ пропан безвісти.

ВЕСНА і початок літа 1943 року на півночі Якутії випалися холодніми. 5 червня через несприятливу погоду в аеропорту Сеймчан на північ закінчилась велика група середніх бомбардувальників. Над сопками нависали суцільні хмари. Не могла бути й мови про дальше продовження рейсів. Ішов густий сніг. З метою розвідки посадки на ділянці Сеймчан-Якутськ виріши-

ли послати один із кращих екіпажів. Похмурого червеного ранку у густий туман піднявся бомбардувальник з бортовим номером 253721. Впродовж кількох годин із борту літака безперервно надходила на авіабазу інформація про погоду: умови на трасі і раптом зв'язок обірвався. В пошук бомбардувальника включилися всі найближчі аеропорти. Довго звучали в ефірі позивні землі, але ніхто так і не відгукнувся. А в цей час у горах прогрімив

сильний вибух і відгукнувся зловісним відлунням.

Авіатори вважають, що при таких погоді літак, де штурманом був О. А. Михайлюк, очевидно, зачепив і в результаті став настільки важким, що могутні двигуни втратили несучу силу. Літеника зіпсувалося, і це позбавило екіпаж зв'язку з землею.

О. А. Михайлюк в одному з останніх листів дружині Надії Петрівні і сину Валерію писав:

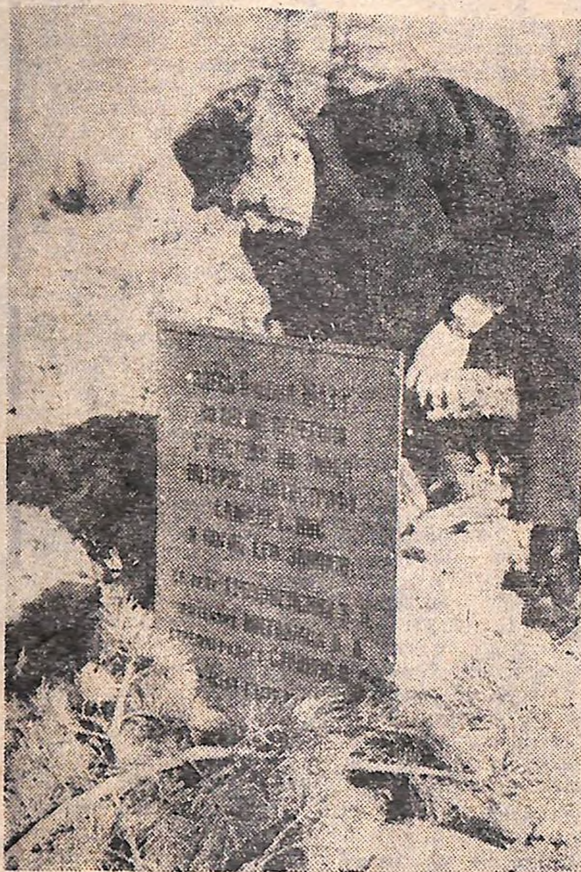
«На північній трасі втрачати, ніж на фронті. Мігмою відені вночі. Внизу нескінченні сніги і гори. Але це шітрохи не лякає. Мені, комуністу, належить бути там, де я найбільше потрібний Батьківщині...»

ТРИДЦЯТЬ років мовчазні, холодні сопки Якутії берегли таємницю, але й вони не витримали — назвали імена героїв. На околиці заполярного селища Зирянка, що на березі Колми, височить пам'ятник військовим льотчикам. Через тридцять років приїхав уклонитися батькові Валерій Олександрович Михайлюк — авіаційний інженер із Смоленська. На місці катастрофи літака встановлено меморіальну дошку з написом: «Тут 6 червня 1943 року під час перегону зі Сходу на Захід зазнав катастрофи військовий літак ВПС. Загинув його екіпаж: ст. лейтенант І. Л. Гроздненський, лейтенант О. А. Михайлюк, старший стрілець-радист І. Р. Сурапов. Вічна їм пам'ять!»

О. РЯБОШАПКА, краєзнавець.

На знімку: син загублого лейтенанта О. А. Михайлюка В. О. МИХАЙЛЮК встановлює меморіальну дошку на місці катастрофи.

ПАМ'ЯТНИК НА БЕРЕЗІ КОЛИМИ

ОБЛАСНИЙ СЕМІНАР

14 жовтня в селі Трепівці Знам'янського району відбувся обласний семінар з питань ідеологічного забезпечення зміцлення громадської худоби.

З доповіддю на ньому виступив А. С. Чулюков — секретар Знам'янського міського комітету партії. Довідом роботи по створенню умов для високопродуктивної праці тваринників з учасниками семінару поділилися Г. Т. Костенко — голова виконкому Знам'янської районної Ради народних депутатів, А. М. Кривенко — голова правління колгоспу «Маяк», М. П. Пономаренко — головний зоотехнік цього ж господарства.

Про методи і форми організаторської і масово-політичної роботи серед тваринників у період зміцлення худоби говорили представники колгоспу «Маяк»: П. Н. Сидельник — секретар парткому, В. Ф. Лінків — заступник голови празліня по роботі з молоддю, В. Я. Романенко — партгрупорг ферми № 1, А. А. Терещенко — доярка, агітатор.

Перед присутніми також виступили голова первинної організації товариства «Знання» В. О. Лубенець і редактор Знам'янської міської районної газети «Серп і молот» А. Р. Заграєнко, С. М. Вісвський — другий секретар Компаніївського, А. П. Гордієнко — секретар Нозоукраїнського, В. В. Димий — секретар Доліньського райкомів Компартії України.

У роботі семінару взяв участь і виступив секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк.

Білорусії, над якими нависла реальна загроза фашистського рабства.

За героїзм і відвагу, виявлені у війні з білофінами взимку 1939—1940 років при прориві «Лінії Маннергейма», Олександр Михайлюк був нагороджений орденом Червоної Зірки за номером 11463. Нього і було знайдено серед уламків повітряного корабля.

— 1940 року, — розповідає Ніна Артемівна, — разом з дружиною Надією

нає в ряди рідної партії. Молодого комуніста призначають штурманом Третього переїзного авіаполку Красноярської повітряної траси.

У трізни роки Великої Вітчизняної війни радянські соколи у неймовірно тяжких умовах через Заполяр'я, Чукотку, Якутію, Сибір переганяли на маловивчені повітряній трасі військову техніку, одержану від США по ленд-лізу. Один з літаків і його екіпаж на ділянці Сейм-

ПАПЕРОВА ЛОГІКА

виконання якого залежить від зарплати. З цієї причини заготівельникам видаються абонементи на книжки відповідно до їх плану, отже, одному більше, а другому менше абонементів видаватися не може.

Звичайно, дуже добре, що керівники підприємства турбуються про виконання планових завдань та зарплату платі своїх підлеглих. Але формальна логіка називає такий прийом підміною понять. Адже ми пропонуємо створити зручність для населення, тобто для більшості, а не для кількох заготовачів. Хоч не можна сказати, що одне завважає іншому. Якщо збільшити

кількість абонементів на центральному пункті, то план так чи інакше буде виконано. Інша справа, що керівники підприємства не завжди турбуються про те, щоб вчасно визначити з приймального пункту сировину, що зменшує його пропускну спроможність і збільшує вірогідність виникнення пожежі.

Відгукнувся на нашу публікацію і кіровоградський М. Шапозалов. Наводимо рядки з його листа.

«Питання, порушене у матеріалі «Поганій на смітнику» варто було б поставити більш фундаментально. Погляньте, скільки викидається у ящики для сміття паперу, ганчірок,

металу. Нагадайте кому слід про кращий досвід збору вторинної сировини, коли назвіть консервні банки йдуть у переплавку...»

Ось куди, мабуть, варто було б спрямувати зусилля заготовачів, які визначаються після збільшення кількості абонементів на центральному заготівельному пункті. Такий підхід до справи, безперечно, дає би можливість зберегти зарплату заготівельникам, а разом з тим значно перевиконати план заготівлі, зменшити собівартість вторинної сировини і до певної міри посилити боротьбу з безгосподарністю.

А. ВАСИЛЕНКО.

Бімілленарій Вергілія

КУЛЬТУРА
І МИСТЕЦТВО
ЗА РУБЕЖЕМ

Він народився 15 жовтня 70 року до нашої ери у сільці Андес (нині Пестолі) під Мантуєю, на півночі Італії, там, де родюча Паданська долина споконвіку годувала селян.

На одній із площ Мантуї про знаменитого поета нагадує пам'ятник Вергілію. Найбільш відомі три його твори — «Буколіки», «Георгіки» і «Енеїда». І хоча вони були написані в інших місцях (у розпал громадянських воєн на Апеннінах, майбутній поет покинув рідні краї), спеціалісти вважають, що в двох перших своїх великих творах він відобразив свої власні почуття.

Обетановка, у якій проходив його дитинство і юність, наклали відбиток

і на характер поета, який, за свідченнями сучасників, був ніжковим, небаратосливим, уникав гамірливого товариства. Не дивно, що перебування в Римі, який квіві політичними пристрастями, коли на руїнах республіки позинала утворюватися імперія, обтяжувало Вергілія. І хоча до цього був прихильний сам імператор Август, який побажав мати його за придворного поета, Вергілій падав нерву на шумом і блиском столиці тихом у ті часи Неаполі, де можна було повніше присвятити себе літературній праці.

Тут він трудився над «Енеїдою», яка мала стати пам'ятником Августу. Відомо, що робота над

поемою проєсувалася повільно, хоча імператор Август, котрий вважав себе нащадком Енея, китав поета. Однак Вергілій знав, що для успішного завершення поеми йому самому необхідно відвідати Грецію. І ось на 51-му році життя він відправився гуди, але в Мегарі під Афінами захворів і вирішив повернутися додому.

Тут через кілька днів Вергілій помер, про що говорять меморіальна дошка на одній із будівель у районі порту. Останки поета на його передсмертне бажання були перевезені в Неаполь і поховані, за повір'ям, біля скелі в районі Мерджелліна. Тут установлені меморіальна плита

з текстом на латині і мармуровий бюст поета.

Інтерес до творчості поета не обмежується Італією. Цей рік за рішенням ЮНЕСКО оголошений «Роком Вергілія». Чим же пояснюється такий широкій інтерес до Вергілія? Ось що сказав нам з цього приводу відомий італійський дослідник професор Лепорет:

— Численні заходи, які проводяться в зв'язку з двотисячоліттям з дня смерті Вергілія, цілком зрозумілі. Перш за все мова йде про поезію, котра має вічний і універсальний характер.

Г. БАУТДІНОВ, власкор АПН.

НО-
ВІ-
НИ

«МИ— ГРОМАДЯНИ КРАЇНИ РАД»

Урочисте вручення за новим ритуалом паспортів шістнадцятирічним юнакам та дівчатам — десятикласникам середньої школи № 5 — відбулося кілька днів тому.

На сцені — президія і начальник паспортного столу Ленінського районного відділу внутрішніх справ, капітан міліції М. І. Тарасенко, вчитель-методист УРСР, державний наставник, кавалер ордена Леніна і Трудового Червоного Прапора С. М. Велика, директор школи Л. М. Максименко. Вони тепло вітали іменинників з такою знаменною подією.

Із словом-обіцяркою виправдати двір'я старших виступила учениця 10 «А» класу, відмінниця навчання Катя Борова. Вона перша одержала невеличку червону книжечку.

Надовго запам'ятається цей сонячний, не по-осінньому теплий день і Вазі Будзькович, Валентину Нежиківку, Олександрів Сороко-мому, Олені Леніні, іншим старшокласникам, які, одержуючи молодотастий і серпастий паспорт, з гордістю промовляли: «Ми — громадяни Країни Рад».

Т. БОРИСОВА.

СОСНИ ДО НЕБА

Площею імені С. М. Кірова крокує жінка, дещо невпевнено роззираючись довкола — мабуть, раніше їй тут бувати не доводилось.

— Підкажіть, будь ласка, як потрапити на вулицю Розі Люксембург, — звертається вона до чоловіка з хлопчиком років шести.

— Це неодавні картинної галереї. Ідьте по вулиці Карла Маркса вниз, потім...

— Татку, ти забув! — сні не дає батькові догворити. — До картинної галереї треба йти вгору, вона ж у кінотеатрі «Мир».

Малюк не так уже й помилявся. Адаже саме тоді в кінотеатрі діяла виставка дитячих малюнків, присвячена XXVI з'їзду КПРС. Дзвінок сповіщав про початок сеансу, однак глядачі не юркнули, як часто буває, біля входу, а примували до нього неквапно. Навесню, не те, що приковує увагу в полютах зрілих майстрів — уміння узагальнювати, вивірену колоратуру, відточена техніка — затримувало їх біля експонованих робіт, скоріше настій. Ледь сумовитий у старших («Щасливий, для них це «сосни до неба, до сонця дома», а я дожився, для мене тільки й світу, що в телевізорі»). І схвально-допитливий у менших («Ото гарно малюють, де б і собі так навчитися?»).

Можна там, де й автори представлених на виставі малюнків — у Кіровоградській художній школі.

Сходи, що ведуть на другий поверх, зайняті іграшковими козками, крихітними деревцями, позаджені вузенькими «вулицями». Однак це не ретельно продумана композиція, а так би мовити, «стилізована забудова». Щороку випускники на згадку про себе залишають власноручно виготовлені знайомі, скульптури, макети, для котрих уже бракує місця. Аж ось школа «квартирує» в обласній дитячій бібліотеці імені А. П. Гайдара. Суцільство виразності, однаковим призначенням обох закладів — придумати хлопчиків і дівчаток до глибини мистецтва. І хоча кількох малогабаритних класів і майже символічного фойє малювати для 210 учнів, творчий думці тут просторо. Вона виринає із тісного приміщення і ліпиться в передовісну давнину, то в часи революційної звитяги панагоного народу, то в уявний світ казкових героїв чи в світ реальний героїв несприятливих.

Тверда думка скеровує кожну порушку пензля і різця, і тоді нагородою за працю і натхнення стають не тільки схвалення відвідувачів обласних, республіканських і всесоюзних виставок, а й дипломи, грамоти і виспелі жюри. Цим, зокрема, відзначена робота С. Мальченка «Мітинг на крейсері», ілюстрація до феєрії О. Гріна «Червоні вітрила» Т. Волкової. А малюнки Ф. Швед-
дула та Г. Крищенко експонувалися минулого року на виставі «Вздовж нафтопроводу «Дружба» у м. Шведті (НДР).

Всі діти рано чи пізно починають тягнутися до олівця, а орудувати ним більш-менш стверпо вчать на уроках малювання. Що ж, художня школа дублює їх?

— Наша програма значно ширша, — пояснює директор Юрій Семшович Івашенко, — вона передбачає викладання шести спеціальних предметів: рисунка, живопису, станкової композиції, прикладної композиції, скульптури, історії мистецтва.

«Засоби виробництва» найпростіші — туш, пастилі, акварель. Дехто спочатку розфарбовує їх, так би мовити, доступність. — Я, наприклад, думаю, що писатиму тут олівками фарбами, як справжній художник, — зізнається Роман Каналаров, — а тут раптом якісь бляклі воляністі барви. І не зразу збагнув, що акварельна техніка — найпростіша...

Цими фарбами не просто передають класичні спектри кольорів — вони виходять розмитими, невизначеними. Але погляньмо навкруги. Вуаль райкового туману над річкою, обважніла від крапель хмар, листя, якого торкнутися подих прив'ядання — все відтінки пастельно-світлої гамми, яких найбільше у природі.

Підмічати, уловлювати цю градацію кольорів діти вчать під час літньої двотижневої практики, коли виїжджають на натуру. Це чи не найбільше розкриває перед ними таїн образотворчого мистецтва, адже В. О. Сухомлинський говорив: «Щоб розуміти, пережити і любити живопис, людині необхідно пройти тривалу школу почуттів саме у світі природи».

Любити живопис, упевнено володіти пензлем, бути теоретично «підкованим» — і що, вже можна

бути професійним художником? Є серед випускників школи й такі. В. Погрібний закінчив Ленінградське художнє училище імені В. Г. Мухоміної, Н. Ткаченко після Московського текстильного інституту став художником по тканинах, В. Білоусов викладає в Київському художньому інституті. Багато хто навчається на архітектурних факультетах, ірацюють художниками-оформлювачами.

— Однак професіоналізм — не єдина наша мета, — говорить викладач Л. Г. Кир'янова, — Важливіше навчити дітей бачити прекрасне і ділитися ним з іншими.

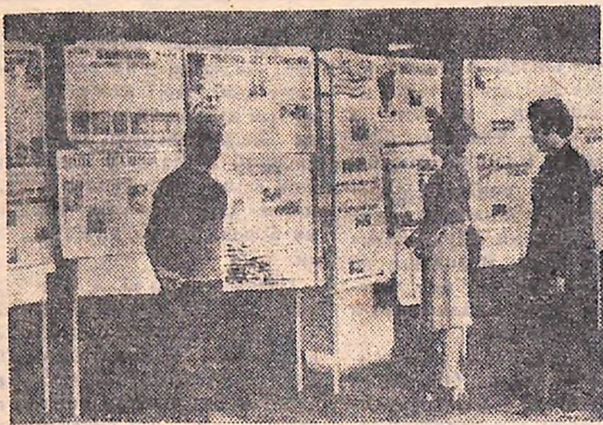
Коли у школяра починається «важкий» (у плані виховання) період? Вчитель в одні голос твердить: з урахуванням акселерації — після 11—12 років. Настає час «пошуків себе», які треба встигнути спрямувати в правильне русло. І саме в цьому віці, тобто, з четвертого класу, приймають до художньої школи.

Щоб вступити до неї, здібності, звичайно, необхідні: без них не складеться вступних екзаменів. Але, якщо уважно придивитися до робіт вихованців, помічаєш: у школі є можливість не тільки розвинути нахил до малювання; тут виявляються й інші інтереси (добре, якщо не вчасно помітять педагоги і батьки). Сергій Маличенко, скажімо, зображує в основному сцени з історичних баталій, а у Ігоря Біленького що не малюнок, то каравела або крейсер. Не виключено, що інтереси ці «проростуть» згодом у професій історика і моряка. І на все життя залишаться з ними те, що побачили, відчули у художній школі: ми живемо не просто в пазколинному середовищі — нас оточує дивовижний світ, де триумф симфонії барв і дерева ростуть до неба.

О. ДАНИЛЕНКО.
м. Кіровоград.

Гравюра учня 10 «Г» класу середньої школи № 5 Р. КАШАЛАПОВА.

Увагу громадськості Малої Висни та трудівників Маловиснівського району привернула розгорнута в міському Будинку культури пересувна виставка видань редакційно-видавничого відділу Кіровоградського обласного фінансу. Тут демонструється понад 50 текстів та рекламних плакатів, листівок. У кожному — змістовний матеріал про розвиток виробничих підприємств у десятиріччя та одинадцятиріччя, розгортання соціалістичного змагання за виконання планів партії, відплення в житті її соціальної програми, про досвід роботи передовиків виробництва, бійців ідеологічного фронту.

Основні розділи виставки доповнюють додаткові — про військове патріотичне виховання школярів, розвиток самодіяльного мистецтва на Кіровоградщині, ленінське ставлення до природи, розвиток фізкультурно-масової роботи.

Видання про досвід роботи комсомольських працівників, механізаторів та тваринників області допомогли молодим трудівникам полів і ферм ефективно розв'язувати накреслені завдання, примножувати досягнуте.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

«КРИВБАС» НЕДОСЯЖНИЙ

До фінішу сорок четв'ятого чемпіонату Радянського Союзу з футболу серед клубів п'ятої української зони другої ліги залишилося провести дванадцять матчів, тобто два тури. Але чемпіон республіки вже визначився. Північ «Кривбас». Зігравши

в останньому турі вчорні — 0:0 зі своїми основними конкурентами — вінчипанам на їхньому полі, епоетемени з Кривого Рога набрали 62 очки і за два тури до закінчення першості стали не досяжними. Тепер гірники мають право продовжити боротьбу за перехід у наступному році до першої ліги. Як ми

Таблиця на 17 жовтня має такий вигляд:

	В	Н	П	М	О
«Кривбас»	24	14	4	64	31
«Півня»	23	11	8	58	29
«Авангард»	21	12	9	61	22
«Буковина»	22	9	12	55	28
«Вуглик»	16	17	9	51	42
«Суднобудівник»	18	12	12	51	42
«Атлантика»	16	15	11	58	37
«Торпедо»	19	8	15	53	33
СКА Л	15	14	13	43	45
«Колос» Пг	17	8	17	47	48
«Спартак»	14	13	15	37	46
«Поділья»	15	9	19	42	59
«Новатор»	14	11	17	41	57
«Десна»	13	13	16	18	38
«Океан»	13	13	16	45	47
«Фрунзенець»	10	18	14	37	52
«Зірка»	10	17	15	35	35
«Дніпро»	13	10	19	42	51
«Колос» Пт	10	16	16	30	59
«Кристал»	13	9	20	56	72
«Говерла»	12	11	19	39	44
«Станіслав»	10	6	26	33	68
«Металург»	7	12	23	30	71

Наступний, сорок п'ятий тур — сьогодні. «Зірка» на своєму стадіоні приймає «Фрунзенець» із Сум. Початок матчу о 17-й годині.

В. ШАБАЛІН.

ЗАРУБІЖНА МОЗАІКА

«АТОМНА» РИБА

Недавно відвідувачі ресторанів у бельгійському місті Дінан змогли понуштувати різноманітні страви із екзотичної риби теляпії, яка за смаком не поступається знаменитій форелі. У природних умовах прісноводну теляпії можна зустріти тільки на її батьківщині в Африці, де водиться 42 її різновиди.

Як же потрапила африканська риба в Бельгію? Виявляється, близько півтора року тому англійці Керті Хок і Роберт Дінісон зазнали поблизу Дінану «центр по вивченню методів інтенсивного рибництва». Поряд з ним знаходилась найбільша в Бельгії атомна електростанція, із системи охолодження якої Хок і Дінісон брали гарячу воду для розплідників. Спочатку справа не ладилась, але в решті-решт експерименти принесли успіх, і скоро в центрі не знали, куди подіти рибу. І тоді Хок домовився з власниками найбільшого ресторану, їм прийшлося до смаку «атомна» риба, як назвали теляпіїю дотепері журналісти. Жарт дійшов до властей, і до англіців нагрянула комісія медиків, котра констатувала, що бельгійська теляпії не більше «атомна», ніж її вільні африканські родичі.

(АФН).

ЩО МОЖЕ РОБОТ

Ганого пасажирів міжнародний аеропорт Ньюарк (США) бачив уперше. Поблизьки з пасажирами, дещи на чай швейцарів і відпустивши пару копійки-ментів буфетниці, 184-сантиметровий робот з алюмінію і фіббергласу, виблискуючи лампочками на голові, попрямував до каси, де взяв два квитки першого класу до Майами. Останню підкорилася пасажирів його розміром на контролером: «Ви чарівні, — сказав він жінці, — і назавжди залишитеся у моїй пам'яті. Кажу від усього свого головного трансформатора, скільки душі в мене немає».

Невдовзі він зайняв місце в літану. Поряд з ним сів Роберт Дорнін, оператор роботи «Сіно» — так звали незвичайного пасажирів, «Сіно» — один із чотирьох роботів створених компанією «Інтернешнл Роботікс Інкорпорейтед». Вартість кожного з них 250 тисяч доларів. Ці автомати перш за все призначені для використання в науково-дослідницьких лабораторіях. Наприклад, вони можуть працювати зі шкідливими хімічними препаратами. Та час від часу з метою додаткового заробітку корпорація посилає своїх «вихованців» брати участь у видовищних заходах, які організують різні партії, профспілки, організації. На одну з таких зустрічей і направилися «Сіно».

Роботи мандрують з оператором, в одязі якого сховані кнопки для передачі 50 команд, у тому числі про ходіння, рухи рук і голови. «Говорить» робот з допомогою магнітофонних записів, але оператор може і безпосередньо передавати звуки в його комп'ютер через свій міні-мікрофон. Його мова, проходячи через синтезатор, перетворюється на мову автомата. На непосвячених глядачів це завжди справляло сильне враження. В Ньюарку один пасажир іронічно називав «Сіно», мимлячи: «Я цього не розумію». «Не засмучуйтеся, — сказав «Сіно», — я теж не все розумію в людях».

(АФН).

Редактор В. СТУПАН.

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ!

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ТВОЮ ОБЛАСНУ МОЛОДІЖНУ ГАЗЕТУ «МОЛОДИЙ КОМУНАР» НА 1982 РІК.

Нагадуємо: передплату можна оформити в усіх агентствах і відділеннях «Союздруку», а також у громадських розповсюджувачів преси на підприємствах, у колгоспах, організаціях та установах.

Передплатна ціна на рік — 2 крб. 40 коп.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: відділу листів і масової роботи — 2-45-36; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; відділу пропаганди — 2-45-36; відділу учнівської молоді — 2-45-35; відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; відділу оголошень — 2-56-65; фотолaboratorії — 2-45-35; ректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у п'ятницю, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська преса» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глібки, 2.